

festival
NITS DE CLASSICA

**LES TALENS
LYRIQUES
CHRISTOPHE ROUSSET**

FUNDACIÓ AUDITORI
PALAU DE CONGRESSOS
GRONA

festival
NITS DE CLÀSSICA

GIRONA 2018 · 30 juny / 29 de juliol

FUNDACIÓ AUDITORI
PALAU DE CONGRESSOS
GIRONA

©2018 Karine Laval, "Heterotopia 65"

9/7

Catedral de Girona

LES TALENS LYRIQUES

CÉLINE SCHEEN SOPRANO

EUGÉNIE WARNIER SOPRANO

KAORI UEMURA-TEKARADO VIOLA DE GAMBA

CHRISTOPHE ROUSSET CLAVECÍ, ORGUE I DIRECCIÓ

20.30 h
*Ens preparem
per al concert
a càrrec
d'Oscar
Bonany*

PROGRAMA

PART I

MARC-ANTOINE CHARPENTIER (1643-1704)

Lliçons i responsoris

Segona lliçó del Dijous Sant, H. 103

« Lamed. Matrivirus suis dixerunt »

Setè responsori després de la primera lliçó del tercer nocturn, H. 117

« Seniores populi »

Cinquè responsori després de la segona lliçó del segon nocturn, H. 115

« Eram quasi agnus »

Segon responsori després de la segona lliçó del primer nocturn, H. 112

« Tristis est anima mea »

PART II

FRANÇOIS COUPERIN (1668-1733)

Lliçons de tenebres de Dimecres Sant (1714)

Primera lliçó a una veu

Segona lliçó a una veu

Tercera lliçó a dues veus

Les Talens Lyriques estan subvencionats pel Ministeri de la Cultura i Comunicació de França i de la ciutat de París. La formació agraïeix el suport generós de la Fundació Annenberg /GRoW- Gregory i Regina Annenberg Weingarten, i Madame Aline Fortel - Destezet.
Les Talens Lyriques són membres dels sindicats FEVIS i PROFEDIM.

Dip. Legal: Gi 1073-2018

L'exuberància del recolliment religiós

Xavier Paset Gelmà, crític musical del Diari de Girona

A la França del segle XVII no es podia anar a l'òpera durant la Setmana Santa. Es considerava més pietós clausurar els coliseus operístics. Malgrat això, els cantants de l'òpera seguien treballant en el seu ofici i entre altres encàrrecs es dedicaven a cantar les lliçons de tenebres. Algunes fonts de l'època descriuen l'encant captivador dels artistes que, amb les seves veus lànguides i el gran art dels múltiples efectes que aconseguien, podien oferir un espectacle tant o més interessant que el de l'òpera. El penediment, l'oració i el recolliment fervent quedaven en un segon terme perquè l'espectacle de les veus era tan sumptuós que les autoritats eclesiàstiques es van adonar de seguida que aquella gran tradició era més un reclam pel plaer de la música que no pas un recer espiritual. Sigui com sigui, desplaçant el centre d'interès musical dels centres operístics als monestirs i convents, la vida musical continuava però ara posant l'accent en l'expressió musical de la religió oficial.

En el cerimonial catòlic, aquestes lliçons eren l'oració de la Litúrgia de les Hores establertes en l'antic breviari romà per als dijous, divendres i dissabtes. Aquesta oració diària s'anticipava a la tarda durant la Setmana Santa per tal que no interferís en els oficis solemnes que en sentit litúrgic són els més importants del catolicisme. L'ofici de tenebres tenia una escenificació amb un significat molt especial: quinze ciris que representaven, d'una banda, els onze apòstols i, de l'altra, les tres Maries (Maria Salomé, Maria de Cleofàs i Maria Magdalena) a més la Verge

Maria que estava significada amb un ciri més destacat. Després del cant de cada salm, les llums del temple i els ciris s'anaven apagant fins que només en quedava un d'encès, el més destacat a mesura que s'apropa la mort del Messies. Després se seguia amb el cant del Miserere. El ciri que quedava encès s'amagava rere l'ara d'altar com a símbol de l'entrada de Jesucrist en la seva sepultura i també com a idea de la permanència de l'església que espera el renovat sorgiment de la llum en la Vigília Pasqual. Finalitzat el Miserere, els oficiants feien sonar el soroll sec i estrident dels xerracs de fusta que acabava de cop quan tornava a aparèixer el ciri amagat, com a símbol sonor de tots els desastres naturals que havien tingut lloc després de la mort de Jesucrist.

És impossible entendre aquesta música sense aquest context religiós i també és important comprendre la significació dels textos escollits per a aquestes lliçons de tenebres. Serà a partir del segle VIII que en la litúrgia catòlica romana es prendrà el text de Les Lamentacions —atribuïdes al profeta Jeremies en les quals es descriu la destrucció del Temple i de la ciutat de Jerusalem— per incloure'l a l'ofici de matines cantades durant els tres dies anteriors al diumenge de Pasqua després de la mitjanit.

Doncs bé, durant el regnat de Lluís XIV les lliçons de tenebres seran una autèntica moda, molt estesa i popular. Les tres lliçons que podem escoltar de

Couperin responen a una tradició anterior que ja havien cultivat compositors molt destacats com ara Guillaume Bouzignac, Michel Lambert i Marc-Antoine Charpentier i que tindrà continuació amb Sébastien de Brossard i Michel-Richard Delalande, ambdós contemporanis de François Couperin.

Per distingir-lo d'una gran nissaga familiar de músics, a François Couperin (1668-1733) el coneixem com "Le Grand". Es va formar musicalment dins la seva família i es va convertir en un magnífic organista i clavecinista. Va esdevenir músic de la cort de Versalles durant el regnat de Lluís XIV i fou organista titular de l'església de Saint-Gervais de París.

Les tres *Leçons de Ténèbres pour le Mercredi saint* van ser un encàrrec de l'Abadia de Longchamp i van veure la llum el 1714. Gràcies al pròleg del seu segon llibre de peces per a clavicèmbal podem saber que, en realitat, en va escriure nou per a una i dues veus, però només se'n conserven tres.

Malgrat la tradició i la formulació de les lliçons per a dues veus obligades, Couperin és capaç de saltar aquesta norma i escriure una de les pàgines més memorables en aquest gènere. Alguns analistes han destacat l'habilitat del mestre en el gran contrast entre el caràcter instrumental, la "transparència celestial", el text i "la plenitud dramàtica-lírica dels versos".

L'autor de *Les Concerts Royaux*, l'*Aphothéose de Lully*, *Les Nations* i *Les Goûts-réunis* que havia sabut fugir hàbilment de les imposicions de l'estètica musical d'Estat i fusionar l'estil instrumental francès i l'italià en aquelles obres, també és un compositor que sap imprimir la seva personalitat en aquestes lliçons. Couperin pren el llenguatge de la *tragédie lyrique* i combina el recitatiu amb les formes musicals ben establertes per la tradició, com són les dues àries en rondó amb què finalitzen les dues primeres lliçons. També aquí sabrà sintetitzar elements clau de la música italiana i francesa. El tractament de les dissonàncies és un punt a destacar per la seva mestria, així com la utilització dels retards. La paraula —els primers catorze dels vint-i-dos versos de la primera de les cinc Lamentacions de Jeremies— i la música estan en perfecta harmonia. En la paraula inicial de cada lamentació podem escoltar l'efecte clau per a cadascuna d'elles.

**MARC-ANTOINE
CHARPENTIER (1643-1704)**
Segona lliçó de Dijous Sant, H. 103
"Lamed. Matrivus suis dixerunt"

LAMED.

Matribus suis dixerunt:

Ubi est triticum et vinum?

Cum deficerent quasi vulnerati

In plateis civitatis,

Cum exhalarent animas suas

In sinu matrum suarum.

MEM.

Cui comparabo te? Vel cui assimilabo te,

Filia Jerusalem?

Cui exaequabo te, et consolabor te,

Virgo, filia Sion?

Magna est enim velut mare contritio tua,;

Quis medebitur tui?

NUN.

Prophetae tui viderunt tibi

Falsa et stulta:

Nec aperiebant iniquitatem tuam,

Ut te ad poenitentiam provocarent;

Viderunt autem tibi assumptiones falsas,

Et ejectiones.

SAMECH.

Plauserunt super te manibus

Omnes transeuntes per viam;

Sibilaverunt et moverunt caput suum

Super filiam Jerusalem:

Haec est enim urbs, dicentes,

perfecti decoris,

Gaudium universae terrae?

Jerusalem convertere ad Dominum Deum
tuum.

Lamentationes 2, 12-15

LAMED.

[Els infants] Demanen a llurs mares

"On és el pa i el vi?",

tot defallint, malferits,

pels carrers de la ciutat,

i exhalen el darrer sospir

a la falda de la mare.

MEM.

Quina altra cosa puc dir-te?

Amb què et podré comparar,

ciutat de Jerusalem?

Amb què t'igualaré per consolar-te,

Oh vila de Sió?

La teva ruïna és immensa com la mar!

Qui hi podrà posar remei?

NUN.

Han tingut visions sobre tu els teus profetes,

però són tot falsedats i fútileses.

Si t'haguessin mostrat els teus crims,

fóra un altre el teu destí.

Sobre tu veuen en somnis

presagis falsos i seductors.

SAMECH.

Els qui passen pel camí

aplaudeixen la teva dissort,

xiulen contents, branden el cap

i exclamen, tot veient Jerusalem:

És aquesta la qui s'havia de dir

"Belleza perfecta" i "Alegria del món"?

Jerusalem, torna al Senyor, Déu teu.

**Setè responsori després de la primera
lliçó del tercer nocturn, H.117
“Seniores populi”**

Seniores populi consilium fecerunt
ut Jesum dolo tenet et occiderent.
Nihil rapuit eis Jesus, ista sathanas finxit
somnia;
nihil abstulit eis Christus qui largitus est eis
omnia.
Cur igitur exierunt comprehendere eum
cum gladiis et fustibus tanquam ad
latronem?
Collegerunt pontifices et pharisaei consilium
ut Jesum dolo tenet et occiderent.

**Cinquè responsori després de la segona
lliçó del segon nocturn, H.115
“Eram quasi agnus”**

Eram quasi agnus innocens:
ductus sum ad immolandum et nesciebam:
consilium fecerunt inimici mei adversum
me, dicentes:
Venite, mittamus lignum in panem eius
et eradamus eum de terra viventium.
Omnes inimici mei adversum me cogitabant
mala mihi:
verbum iniquum mandaverunt adversum
me, dicentes:
Venite, mittamus lignem in panis eius
et eradamus eum de terra viventium.

**Segon responsori després de la segona
lliçó del primer nocturn, H.112**

Tristis est anima mea usque ad mortem;
sustinete hic et vigilate mecum.
Nunc videbitis turbam, quae circumdabit me:
vos fugam capietis, et ego vadam immolari
pro vobis.
Ecce appropinquat hora et filius hominis
traderunt in manis peccatorum.
Vos fugam capietis, et ego vadam immolari pro
vobis.

Els ancians del poble formaren consell
a fi de prendre Jesús amb astúcia i matar-lo.
Jesús no els ha robat res, només Satanàs
és l'autor d'aquestes mentides;
Crist no els ha pres res,
ell que en la seva bondat els ho ha donat tot.
Perquè llavors han sortit, amb coltells i garrots,
per prendre'l com a un lladre?
Els sacerdots i els fariseus formaren consell
a fi de prendre Jesús amb astúcia i matar-lo.

Jo era com un anyell innocent
portat a l'escorxador sense saber-ho;
tramaven plans contra mi, dient:
“Veniu, destruïm l'arbre amb el seu fruit
i arranquem-lo de la terra dels vivents.”
Tots els meus enemics contra meu
planificaven coses dolentes:
M'adreçaven paraules injustes, dient:
“Veniu, destruïm l'arbre amb el seu fruit
i arranquem-lo de la terra dels vivents.”

La meua ànima està mortalment trista;
Quedeu-vos aquí i vigileu amb mi.
Ara veureu una multitud que m'envoltarà:
vosaltres fugireu i jo aniré per vosaltres al
sacrifici.
Heus ací que l'hora s'apropa en què el Fill de
l'Home
serà lliurat a mans dels pecadors.
Vosaltres fugireu i jo aniré per vosaltres al
sacrifici.

FRANÇOIS COUPERIN (1668-1733)

Lliçons de tenebres de Dimecres Sant

Incipit Lamentatio Jeremiae Prophetae.

ALEPH.
Quomodo sedet sola
Civitas plena populo!
Facta est quasi vidua
Domina gentium;
Princeps provanciarum
Facta est sub tributo.
BETH.
Plorans ploravit in nocte,
Et lacrymae eius in maxillis eius;
Non est qui consoletur eam,
Ex omnibus charis eius;
Omnis amici eius spreverunt eam,
Et facti sunt ei inimici.
GHIMEL.
Migravit Juda[s] propter afflictionem,
Et multitudinem servitutis;
Habitavit inter gentes,
Nec invenit requiem;
Omnes persecutores eius
apprehenderunt eam
Inter angustias.
DALETH.
Viae Sion lugent, eo quod non sint
Qui veniant ad solemnitatem;
Omnes portae eius destructae,
Sacerdotes eius gementes;
Virgines eius squalidae,
Et ipsa oppressa amaritudine.
HE.
Facti sunt hostes eius in capite,
Inimici eius locupletati sunt,
Quis Dominus locutus est super eam
Propter multitudinem iniquitatum eius;
Parvuli eius ducti sunt in captivitatem
Ante facie tribulantis.

Jerusalem convertere ad Dominum Deum
tuum.

Lamentationes 1, 1-5

Comença la Lamentació del Profeta Jeremies

ALEPH.
Ah! Com ha quedat, de deserta,
la ciutat tan ben poblada!
La més famosa entre els pobles,
avui és una vídua.
La reina de les ciutats,
ara és esclava.
BETH.
Bé prou que plora de nit,
li llisca el plor per les galtes.
Cap dels qui l'estimaven
no ve pas a consolar-la.
L'han traïda els aliats;
ara li són enemics.
GHIMEL.
Sotmès i esclau és Judà,
en pes ha estat deportat.
Viu en país estranger
i no sap on reposar.
Tots els qui el perseguien
l'han capturat i afligit.

DALETH.
Els camins de Sió estan de dol,
ja ningú no va a les festes;
les places n'estan desolades;
els sacerdots, tots gemeguen;
les noies joves sospiren.
Tot és amarg per a Sió.
HE.
Els seus opressors dominen,
s'hi fan fermes els enemics,
perquè el senyor l'ha afligida
per tanta infidelitat.
Els seus fills, fets captius,
se'n van davant l'opressor.

Jerusalem, torna al Senyor, Déu teu.

VAU.
Et egressus est a filia Sion
Omnis decor eius;
Facti sunt principes eius velut arietes
Non invenientes pascua,
Et abierunt absque fortitudine
Ante faciem subsequentiis.
ZAIN.

Recordata est Jerusalem
dierum afflictionis suae,
Et praevaricationis,
Omnium desiderabilium suorum,
Quae habuerat a diebus antiquis,
Cum caderet populus eius in manu hostili,
Et non esset auxiliator;
Viderunt eam hostes,
Et deriserunt sabbata eius.

HETH.
Peccatum peccavit Jerusalem,
Propterea instabilis facta est;
Omnes qui glorificabant eam
spreverunt illam,
Quia viderunt ignominiam eius;
Ipsa autem gemens

TETH.
Sordes eius in pedibus eius,
Nec recordata est finis sui;
Conversa est retrorsum.
Deposita est vehementer,
Non Habens consolatorem.
Vide, Domine, afflictionem meam,
Quoniam erectus est inimicus.

Jerusalem convertere ad Dominum Deum
tuum.

Lamentationes 1, 6-9

JOD.
Manum suam misit hostis
Ad omnia desiderabilia eius,
Quia vidit gentes
Ingressas sanctuarium suum,
De quibus praeceperas
Ne intrarent in ecclesiam tuam.

VAU.
Sió, la ciutat magnífica,
va perdent el seu esclat.
Els governants, com cérvols
que no troben cap pastura,
corren desfets i esgotats,
encaçats pels caçadors.
ZAIN.

Aquests dies de misèria i abandó,
Jerusalem recorda les riqueses
que tenia des de sempre.
Es recorda del seu poble
capturat per l'enemic,
sense ajuda de ningú.
Quan l'han vista derrotada,
els botxins se n'han burlat.

HETH.
Ha pecat tant Jerusalem
que fa fàstic de mirar.
Aquells que l'enaltien,
la menyspreen
avui que l'han vista nua.
Ella gemega, però,
i es gira d'esquena.

TETH.
Li taca tot el vestit
la sang immunda de les regles;
no esperava aquesta fi,
però de sobte ha caigut
i ningú no la consola.
"Mira, Senyor, la meva misèria;
l'enemic ara em domina."

Jerusalem, torna al Senyor, Déu teu.

JOD.
Els opressors s'han emparat
d'allò que ella més estimava;
ara veu com els estrangers
entren dins del santuari:
aquells, Senyor, que no admeties
entre els teus a l'assemblea.

CAPH.
Omnis populus eius gemens,
Et quaerens panem;
Dederunt pretiosa quaeque pro cibo
Ad refocillandam animam.
Vide, Domine, et considera
Quoniam facta sunt vilis!
LAMED.

O vos omnes qui transitis per viam,
Attendite, et videte
Si est dolor sicut dolor meus!
Quoniam vindemiavit me,
Ut locutus est Dominus,
In die irae furoris sui.
MEM.

De excelso misit ignem in ossibus meis
Et erudit me;
Expandit rete pedibus meis,
Convertit me retrorsum;
Posuit me desolatam,
Tota die moerore confectam.

NUN.
Vigilavit jugum iniquitatum mearum,
In manu eius convolutae sunt,
Et impositae collo meo;
Infirmata est virtus mea;
Dedit me Dominus in manu
De qua non potero surgere.

Jerusalem convertere ad Dominum Deum
tuum.

Lamentationes 1, 10-14

CAPH.
Tot el seu poble gemega,
mentre pidola aliment.
Per poder menjar, bescanvia béns preciosos,
i així recobra les forces.
"Senyor, fixa't en mi, que he quedat humiliada".
LAMED.

Als qui passeu pel camí,
a tots us és ben igual!
Mireu-ho bé i veureu
si hi ha un dolor com aquest:
el dolor amb què em turmenta,
amb què el Senyor m'afligeix
ara que s'indigna.

MEM.
Del cel ha enviat un foc
que ha consumit els meus ossos,
m'ha posat un parany en ple camí,
de sobte m'ha fet caure.
M'ha deixat abandonada,
malalta tot el dia.

NUN.
Em carrega les infidelitats com un jou:
amb la seva mà les nua
i me les carrega al coll;
m'esgota les forces.
El Senyor em lliura a mans de gent
a qui no puc plantar cara.

Jerusalem, torna al Senyor, Déu teu.

LES TALENS LYRIQUES

El conjunt instrumental i vocal Les Talens Lyriques va ser creat l'any 1991 pel clavecinista i director d'orquestra Christophe Rousset. La formació pren el nom del subtítol d'una obra de Rameau: *Les Fêtes d'Hébé* (1739).

Treballen un ampli repertori líric i instrumental que va des del primer Barroc fins al Romanticisme, i interpreten les grans obres mestres de la història de la música així com també partitures inèdites i desconegudes dins l'herència musical europea. Aquest treball musical i editorial és una prioritat per a la formació, amb el qual s'ha guanyat el prestigi i reconeixement del públic i la crítica.

Les Talens Lyriques recorren l'obra de Monteverdi (*L'Incoronazione di Poppea*, *Il Ritorno d'Ulisse in patria*, *L'Orfeo*), Cavalli (*La Didone*, *La Calisto*), Händel (*Scipione*, *Riccardo Primo*, *Rinaldo*, *Admeto*, *Giulio Cesare*, *Seerse*, *Arianna*, *Tamerlano*, *Ariodante*, *Semele*, *Alcina*), Lully (*Persée*, *Roland*, *Bellérophon*, *Phaéton*, *Amadis*), Desmarest (*Vénus et Adonis*), Mondonville (*Les Fêtes de Paphos*), Cimarosa (*Il Mercato di Malmantile*, *Il Matrimonio segreto*), Traetta (*Antigona*, *Ippolito ed Aricia*), Jommelli (*Armida abbandonata*), Martín i Soler (*La Capricciosa Corretta*,

Il Tutore burlato), Mozart (*Mitridate*, *Die Entführung aus dem Serail*, *Così fan tutte*), Salieri (*La Grotta di Trofonio*, *Les Danaïdes*), Rameau (*Zoroastre*, *Castor et Pollux*, *Les Indes galantes*, *Platée*), Gluck (*Bauci e Filemone*) i Beethoven, sense oblidar obres de Cherubini (*Médée*), García (*Il Califfo di Bagdad*), Berlioz, Massenet i Saint-Saëns.

Fruit de la seva passió per la veu i l'òpera, Christophe Rousset col·labora amb els directors d'escena més reconeguts internacionalment com ara Pierre Audi, Jean-Marie Villégier, David McVicar, Eric Vigner, Ludovic Lagarde, Mariame Clément, Jean-Pierre Vincent, Macha Makeïeff, Laura Scozzi, Natalie van Parys, Marcial di Fonzo Bo, Claus Guth, Robert Carsen, David Hermann, Christof Loy, Jetske Mijnsen, Alban Richard i David Lescot.

A més del repertori líric, el conjunt explora altres gèneres musicals com el madrigal, la cantata, l'Air de cour, la simfonia i l'ampli repertori de la música sacra (misses, motets, oratoris, lliçons de tenebres i molts altres), i actuen arreu del món amb grups formats per músics de totes les generacions.

Al llarg de la temporada 2018-2019, Les Talens Lyriques presentaran

obres vocals mestres de Monteverdi, Purcell, Händel (*Agrippina*) i Mozart (*La Betulia liberata*), així com obres menys conegudes o mai publicades de Legrenzi (*La Divisione del mondo*), Salieri (*Tarare*), Leo i Porpora. Després de la commemoració de Telemann l'any 2017, el conjunt actua com a representant de François Couperin a l'estranger, portant la seva música al continent americà pel 350è aniversari del naixement del compositor. L'any Couperin el celebraran també amb la reedició de *Les Nations* i *Concerts Royaux* (durant la tardor i desembre, respectivament) amb el segell Aparté.

Les Talens Lyriques varen enregistrar la coneguda banda sonora de la pel·lícula *Farinelli*, de Gérard Corbiau (1994), venent més d'un milió de còpies. La discografia del grup té unes seixanta referències enregistrades amb diferents discogràfiques com Erato, Fnac Music, Audivis, Decca, Naïve Ambroisie, Virgin Classics i ara Aparté. Durant tardor del 2018 tancaran el cicle d'òperes franceses de Salieri amb la reedició de *Les Horaces* i l'enregistrament de *Tarare*.

Des de l'any 2007 treballen per iniciar a joves estudiants de música a través d'un ambiciós programa d'accions

artístiques i innovadores iniciatives educatives, joves residents a escoles de París i de l'Île-de-France, on han creat una orquestra d'estudiants amb alumnes de secundària i un petit cor – Le petit chœur des Talens –.

A casa nostra han participat en diverses produccions escèniques: *La Capricciosa Coretta*, de Martín i Soler, al Teatro de la Zarzuela; *Alcina* de Händel a Bilbao i l'estrena d'una nova producció de *La reina de les fades* de H. Purcell amb direcció escènica de Lidsay Kemps, al Teatro linceo de Salamanca i al Teatro Arriaga de Bilbao, i també *Il Califfo di Bagdad* de Manuel García al Festival de Granada.

Les Talens Lyriques estan subvencionats pel Ministeri de la Cultura i Comunicació de França i de la ciutat de París. La formació agraeix el suport generós del Cercle de Mecenes de la Fundació Annenberg / GROW– Gregory i Regina Annenberg Weingarten, i Madame Aline Foriel – Destezet.

Des del 2011 Les Talens Lyriques són artistes residents a la Singer-Polignac Foundation de París.

©Ignacio Barrios

CHRISTOPHE ROUSSET

Fundador del conjunt Les Talens Lyriques i reconegut clavecinista de fama internacional, és un músic i director d'orquestra apassionat per l'òpera i pel descobriment de l'herència musical europea. Els seus estudis de clavecí a l'Schola Cantorum de París amb Huguette Deryfus, i al Conservatori Reial de l'Haia amb Bob Van Asperen (amb 22 anys va rebre

el primer premi de la Competició de clavecí de Bruges, en la 7ª edició), seguit de la creació de Les Talens Lyriques, l'any 1991, li han permès adquirir una perfecta comprensió de la riquesa i diversitat dels repertoris barrocs, clàssics i preromàntics.

Christophe Rousset actua regularment amb Les Talens Lyriques arreu d'Europa

(Opéra National i Opéra Comique de París, Théâtre des Champs-Élysées, Philharmonie de París, Opéra Royal de Versailles, Dutch National Opera, Amsterdam Concertgebouw, Lausanne Opéra, Teatro Real de Madrid, Vienna Staatsoper i Theater an der Wien, Théâtre Royal de La Monnaie i Bozar a Brussel·les, Wigmore Hall i Barbican Centre de Londres), així com també en gires arreu del món (Mèxic, Nova Zelanda, Canadà o Estats Units).

A més, té una carrera activa com a clavecinista i també en música de cambra, i ha actuat i enregistrat amb instruments d'època. Les seves interpretacions de les obres per a clavecí de F. Couperin, Rameau, d'Anglebert i Forqueray, a més de diversos enregistraments de l'obra de J. S. Bach (*Partites, Variacions Goldberg, Concierts per a Clavecí, Suites ingleses i franceses* o el 2on llibre del *clavecí ben temperat*), són considerades uns referents en el seu camp.

La docència és també un aspecte de gran importància per a Rousset, que dirigeix i organitza classes magistrals per a joves a diferents conservatoris (Accademia Musicale Chigiana de Siena, Conservatori Nacional Superior de Música i Dansa de París, Académie d'Ambronay, Orchestre

Français des Jeunes Baroques, Jeune Orchestre Atlantique, Junge Deutsche Philharmonie, Britten-Pears Orchestra, Amici della Musica a Florència...) i es dedica, amb els músics de Les Talens Lyriques, a introduir a joves de secundària en el món de la música, tant a París com a l'Île-de-France.

Com a director és convidat al Liceu de Barcelona, San Carlo de Nàpols, l'Scala de Milà, Opéra Royal de Wallonie, Royal Opera House de Londres, Orquestra Nacional d'Espanya, Hong Kong Philharmonic, Orchestre du Théâtre Royal de la Monnaie a Brussel·les, Orchestra of the Age of Enlightenment, etc.

Destaca la seva activitat en el camp de la investigació i l'escriptura, a través de crítiques, monografies de Jean-Philippe Rameau i François Couperin. L'any 2017 es publica *L'impression que l'instrument chante* (Éditions de la Cité de la Musique - Philharmonie de Paris) un recull d'entrevistes de Camille de Rijck, en les quals Christophe Rousset comparteix els seus pensaments i impressions sobre la música.

Ha estat nomenat "Chevalier of the Légion d'honneur", "Commandeur in the Ordre des Arts et des Lettres" i "Chevalier dans l'Ordre National du Mérite" de França.

Sabies que...?

Pere Andreu Jariod, divulgador musical

... Rousset va batejar el seu grup amb el nom d'una obra de Rameau?

El conjunt, creat el 1991, pren el nom de l'òpera-ballet *Les Fêtes d'Hebe ou les Talens Lyriques* (Les Festes d'Hebe o els talens lírics). Aquesta composició es va estrenar a l'Òpera de París el 1739. És un títol molt poc representat de Rameau.

... el músic francès de jove volia ser arqueòleg?

Rousset ho explicava en una entrevista feta per Joan Vives a Catalunya Música, emesa el 2012, quan parlava de l'origen del grup. "Per a mi descobrir peces oblidades és com ser un arqueòleg, que aconsegueix que la gent senti una obra completament desconeguda (...). Descobrir repertori és el que més m'agrada". En aquest sentit, amb Les Talens Lyriques, Rousset ha recuperat obres de Martín i Soler, Salieri, Jomelli, Traetta, D'Auvernia, Leo, i un llarg etc.

... el poc reconeixement de Charpentier queda reflectit en el seu epitafi?

Es tracta d'un epitafi musical, una cantata titulada *Epitaphium Carpentarii*, en la qual ell mateix apareix entre els protagonistes. En un moment de l'obra diu: "Com que els qui em menyspreaven eren molts més que no pas els qui m'enaltien, la música em va donar pocs honors i sí una gran càrrega. I així, com quan vaig néixer no vaig aportar res al món, al morir res

m'emporto". Aquestes paraules van ser premonitòries, ja que Charpentier va ser un compositor oblidat durant molts anys.

... Charpentier té una relació especial amb Eurovisió?

Aquesta xarxa de televisió, impulsada des de la Unió Europea de Radiodifusió, va adoptar des dels seus inicis —l'any 1954— una part del començament, el Preludi, del *Te Deum* del compositor francès com a sintonia per a les seves retransmissions, ja fos d'esdeveniments esportius o d'altres, com del Festival de la cançó o el Concert de Cap d'Any de Viena. Aquestes notes s'han convertit en la música més popular del compositor. La sintonia d'Euroràdio, l'equivalent a Eurovisió per a les emissores de ràdio, és la Toccata de l'òpera *L'Orfeo* de Monteverdi.

... Ravel o Richard Strauss es van inspirar en la música tecla de Couperin?

Així, Maurice Ravel, entre 1914 i 1917, va compondre *Le tombeau de Couperin*, un recull de sis peces originals per a piano, cadascuna d'elles dedicades a amics seus que van morir en el transcurs de la Primera Guerra Mundial. Posteriorment se'n faria una versió orquestral. D'altra banda, el 1923 Strauss va orquestrar vuit de les peces de clavecí de Couperin, i els hi va donar forma de suite.

Recomanacions

Pere Andreu Jariod, divulgador musical

WEB DE LES TALENS LYRIQUES lestalenslyriques.com

Couperin: pièces de viole

Atsushi Sakai (viola) · **Marion Martineau** (viola) · **Isabelle Saint-Yves** (viola) · **Christophe Rousset** (clavecí)
CD LITTLE TRIBECA (2018)

F. Couperin: leçons de ténèbres

Véronique Gens (soprano) · **Sandrine Piau** (soprano) · **Les Talens Lyriques** · **Christophe Rousset** (director)
CD DECCA (2000)

Lully: Alceste

Les Talens Lyriques · **Christophe Rousset** (director)
CD LITTLE TRIBECA (2017)

Balbastre: Pièces de clavecin, livre I

Christophe Rousset (clavecí)
CD LITTLE TRIBECA (2017)

Entrevista a Christophe Rousset (2012)
A càrrec de **Joan Vives** i emesa dins l'espai Solistes, de Catalunya Música
bit.ly/2JAVYOg

François Couperin (en francès)

Christophe Rousset

218 pàgines

ACTES SUD EDITIONS (2016)

JEAN-PHILIPPE RAMEAU (EN FRANCÈS)

Christophe Rousset

172 pàgines

ACTES SUD EDITIONS (2007)

Propers concerts

Dimecres **11 de juliol**. 21 h. Catedral de Girona
Preu: 10 €

MUSICA RESERVATA DE BARCELONA

Dijous **12 de juliol**. 21 h. Museu d'Art
Preu: 20 €

ISABEL FAUST & FRIENDS

ISABELLE FAUST VIOLÍ • **VANNE KATHARINA SCHREIBER** VIOLÍ • **DANUSHA WASKIEWICZ** VIOLA • **KRISTIN VON DER GOLTZ** VIOLONCEL • **JAMES MUNRO** CONTRABAIX • **LORENZO COPPOLA** CLARINET • **JAVIER ZAFRA** FAGOT • **TEUNIS VAN DER ZWART** TROMPA

PATRONS

COL·LABORADORS PRINCIPALS

AMB EL SUPORT DE

MITJANS COL·LABORADORS

festival NITS DE CLÀSSICA

FUNDACIÓ AUDITORI
PALAU DE CONGRESSOS
GIRONA

Girona
Cultura

Més informació:

www.auditorigirona.org/nitsdeclassica

872 08 07 09

Segueix-nos a:

 @NitsdeClassica

 AuditoriGirona

 Auditori_gi

 AuditorideGirona

#CiutatdeFestivals

#Nits4G

NITS 4G

Sou instagramers, tuitaires, bloggers? Veniu a Nits de Clàssica i convertiu-vos en influencer del festival. Envieu un correu a info@auditorigirona.org i aconsegiu l'acreditació. Us reservem una zona especial per a vosaltres. Places limitades.